

CONVENIO ENTRE A CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL E IGUALDADE E A ASOCIACIÓN DE MULLERES CON DISCAPACIDADE DE GALICIA (ACADAR), PARA O MANTEMENTO DO SERVIZO DEDALEIRA, ESPECIALIZADO EN INFORMACIÓN E ASESORAMENTO CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO PARA AS MULLERES CON DISCAPACIDADE E A SÚA CONTORNA

MEMORIA EXPLICATIVA

O Decreto 139/2024, do 20 maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social e Igualdade establece no seu artigo 29 que: Á Dirección Xeral de Loita contra a Violencia de Xénero, órgano de dirección da Consellería de Política Social e Igualdade, correspóndenlle impulsar as actuacións conducentes á eliminación da violencia de xénero nos termos establecidos na Constitución, no Estatuto de autonomía de Galicia, na Lei 7/2023, do 30 de novembro, para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia, na Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, e na demais lexislación aplicable na materia.

A Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, modificada pola Lei 12/2016, do 22 de xullo, dispón como obxecto no seu artigo 1 a adopción en Galicia de medidas integrais para a sensibilización, a prevención e o tratamento da violencia de xénero, así como a protección e o apoio ás mulleres que a sofren, establecendo ademais no seu artigo 3 apartado d) que a violencia sexual é unha forma máis de violencia de xénero.

A violencia que nas súas distintas formas se exerce contra as mulleres supón un serio atentado contra a dignidade e a integridade física, psíquica e moral destas e, en consecuencia, unha grave e intolerable violación dos dereitos humanos. A súa prevención e erradicación compete aos poderes públicos, que teñen a obriga de articular medidas de sensibilización, asesoramento, atención e protección ás mulleres que a sofren, procurando os medios efectivos e axeitados a cada caso e as alternativas para o exercicio dos seus dereitos como cidadás nun estado democrático.

Tendo en conta que as necesidades específicas das nenas e mulleres con discapacidade non están cubertas, é preciso articular as ferramentas axeitadas para a defensa dos dereitos das mulleres con discapacidade, de cara a súa plena integración e participación en todos os ámbitos da sociedade.

Dirección Xeral de Loita contra a Violencia de Xénero
Complejo Administrativo de San Lázaro
Edificio Administrativo s/n
15781 Santiago de Compostela
T. 981 957691
igualdade@xunta.gal
<http://igualdade.xunta.gal>

A Disposición Adicional Segunda da Lei 11/2007, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero, modificada pola Lei 12/2016, do 22 de xullo, establece que o Goberno da Xunta de Galicia impulsará a formalización de acordos interinstitucionais de coordinación entre as diversas instancias e administracións públicas con competencia no ámbito da violencia de xénero, que sirvan de canle de actuación e colaboración para conseguir unha atención integral e coordinada dirixida ás mulleres que sofren violencia de xénero.

O Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero aprobado o 26 de febreiro de 2025 recolle varias medidas referidas ás mulleres con discapacidade vítimas de violencia de xénero entre elas: garantir o acceso efectivo ás canles de información sobre a saúde sexual e reprodutiva, garantir o enfoque interseccional en calquera política, medida e resposta institucional que se adopte para combater a violencia contra as mulleres tendo en conta as diferentes vulnerabilidades e circunstancias das vítimas (discapacidade), de forma que se garanta o seu pleno acceso e exercicio efectivo de dereitos, impulsar as medidas encamiñadas á detección e abordaxe da violencia, particularmente a sexual caras as nenas e mulleres con discapacidade e garantir a rehabilitación e reparación integral a través de servizos e programas especializados co asesoramento experto de organizacións profesionais no ámbito da discapacidade.

Así mesmo a Estratexia Estatal para Combater as Violencias Machistas 2022 – 2025, sinala que as mulleres con discapacidade son máis vulnerables ante as violencias machistas porque a súa realidade está máis invisibilizada e os recursos implementados polas política públicas non son sempre accesibles nin están adaptados, pese aos esforzos das institucións e a Resolución de 16 de marzo de 2023, da Secretaría de Estado de Igualdade e contra a Violencia de Xénero, pola que se publica o Acordo da Conferencia Sectorial de Igualdade, de 3 de marzo de 2023, polo que se aproba o plan conxunto plurianual en materia de violencia contra as mulleres (2023-2027) presta unha especial atención en todas as súas actuacións á discapacidade.

A Asociación de Mulleres con Discapacidade de Galicia (ACADAR), constitúese como unha entidade asociativa, sen ánimo de lucro, gozando de personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar, cun ámbito territorial que comprende a Comunidade Autónoma Galega coa finalidade de ofertas servizos, dirixir actividades e reivindicar dereitos para todas as mulleres con discapacidade independentemente do lugar onde residan, tendo en conta sobre todo, as necesidades específicas das mulleres residentes

no rural, das mulleres con discapacidade máis severa e/ou as que concorren circunstancias en risco ou exclusión social.

É membro da Confederación Estatal de Mulleres con Discapacidade (CEMUDIS) e do Consello Galego das Mulleres, desenvolvendo a Vicepresidencia Segunda. Tamén forma parte da Federación provincial de A CORUÑA da Confederación Galega de Persoas con Discapacidade (COGAMI CORUÑA), da Federación de Asociación de COGAMI Lugo, Federación de COGAMI Pontevedra, Federación DISCAFIS-COGAMI Ourense e Asociación de desenvolvemento Galicia Suroeste EURURAL.

A Asociación de Mulleres con Discapacidade de Galicia, ACADAR, é a única entidade constituída en Galicia que traballa directamente coas mulleres e nenas con discapacidade promovendo o seu apoderamento e con todas as administracións, entidades e axentes sociais pola promoción da igualdade e a prevención de calquera tipo de violencia cara ás mulleres e nenas con discapacidade.

A Consellería de Política Social e Igualdade estima de interese público seguir mantendo una liña de traballo conxunto, e propón a colaboración coa Asociación de Mulleres con Discapacidade de Galicia (ACADAR), para manter o funcionamento do Servizo DEDALEIRA: servizo especializado de información e asesoramento afectivo-sexual para a loita contra a violencia de xénero destinado ás mulleres con discapacidade, no que se inclúe asesoramento individualizado, accións de formación grupal, e o acompañamento e a atención a persoas que viviron ou están a vivir situacións de abusos; de atención e promoción da autonomía afectivo-sexual para as persoas con discapacidade e a súa contorna (familiares, amigas, profesionais, institucións...).

Dentro do Servizo Dedaleira, existen dúas unidades:

- Unidade Co-Respecto, desde onde se abordan os patróns de relacións desigualitarias: Accións formativas en materia de educación afectivo-sexual, formando parte das mesmas a prevención, detección e intervención ante situacións de violencia sexual. Trátase de abordar as relacións desigualitarias co obxectivo de minimizalas, remodelando e reconducindo posibles condutas tóxicas a relacións sans.
- Unidade Querelar, como a unidade especializada na prevención, detección e intervención en situacións contra as liberdades e indemnidade sexual, xa que a sexualidade está na base da identidade, xunto co desenvolvemento afectivo-emocional e

son clave para as relacións de calidade, o bo trato e a identificación dos indicadores de violencia.

Todo elo é o que leva á cabo á Consellería de Política Social e Igualdade a establecer a presente colaboración no que o interese prioritario é poder ofertar servizos, dirixir actividades e reivindicar dereitos para todas as mulleres con discapacidade, independentemente do lugar onde residan, tendo en conta, sobre todo, as necesidades específicas das mulleres residentes no rural asumindo que as mulleres e nenas con discapacidade comprenden un colectivo de maior risco fronte a todos os tipos de violencia de xénero e teñen menor acceso a servizos de orientación e asesoramento para cuestións aínda consideradas tabú na nosa sociedade, como a sexualidade.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

O director xeral de Loita contra a Violencia de Xénero

Roberto Barba Alvedro

